

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 - 2020**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă**

Test 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

Aladár óvatos, mértéktartó hegedüléssel kezdte a napot. Úgy ítélte meg, hogy szükséges némi érdeklődést mutatni a büntetéshangszer iránt, hiszen a tokjára igen nagy szüksége van. Hosszú és hangos gyakorlástól viszont azért tartózkodott, mert tudta, hogy zenélése hamarosan zajártalommá válhat, és a kapóra jött megtorlás visszavonásához vezethet. Hogy Aladár mennyire jól számított, azt a másik szobában, a vonókoptatás alatt zajlott szülői párbeszéd fényesen bizonyítja.

– Ne tömködd vattával a füled, Géza! Próbáld zenén át behatolni a gyermeklélek mélységeibe.

– Bérelszámoló vagyok, Paulám, nem könnyűbúvár. Az vigasztal, hogy kamaszkoromban én is ilyen voltam.

– Csak ezt ne mondtad volna! Most még jobban aggódom érte!

– Gondolod, hogy ez a nyekergés jót tesz neki?

– A zene nyugtat és megbékít.

– Engem is. Mert már bevettem rá egy marék idegcsillapítót.

– Botfűlű vagy. Én kihallom, hogy Aladár már ébresztgeti hangszere lelkét.

– Mi lesz itt, ha teljesen felrázza?!

– Türelem! Paganini is így kezdte.

– De hála istennek nem az én lakásomban.

Így évdődött egymással a szülői kettős, míg a hegedűszó pár perc múlva el nem csuklott. A nap folyamán még néhányszor felnyivákolt Aladár jobb sorsa méltó hangszere, de a gyakorlás megmaradt a reggeli szerény keretek között. Ebédnél Géza papa egy szunyókálási időre a macskanyávogásnak bélyegzett zene átmeneti mérséklésére intette fiát. Blöki esti kémjelentésében beszámolt Aladárnak szülei közhangulatáról. Aladár a jelentés alapján úgy ítélhette meg, hogy vacsora után megkísérelheti a kitörést, simán feljuthat starthelyére, a háztetőre. Rövid, de némileg érzékeny búcsút véve fegyvertársától, a hegedűtokkal kilépett a nagyszobába. Már az előszobaajtó kilincse után nyúlt, mikor a zord apai hang feltartóztatta:

– Hová mész?

– Hegedülni.

– Hova? Azért taníttatunk hegedülni és nem orgonálni, hogy hazai pályán játszhass!

És minek az a szifon?

– Ha megszomjaznék gyakorlás közben a háztetőn.

– A háztetőn? Miért hegedülsz te a háztetőn?

– Te mondtad, hogy a játékom macskanyávogás. Annak pedig háztetőn a helye.

(Romhányi József: Mézga Aladár különös kalandjai)

1. Mit tudunk meg a Mézga családról a részlet alapján? 5 pont
2. Határozd meg a részlet hangnemét! Írd ki a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét, majd indokold válaszodat!
 - a. ünnepélyes
 - b. patetikus
 - c. szatirikus

- d. tragikus
e. tárgyilagós
f. humoros 5 pont
3. A **macskanyávogás** többjelentésű szó. Értelmezd a szövegben érvényes jelentéseit! 5 pont
4. Írj ki a szövegből 5 olyan szót, amely a **zene** jelentésmezéjébe tartozik! 5 pont
5. Határozd meg a következő szavak szófaját: **mutatni, válhat, szülei, nyúlt!** 4 pont
6. Alkoss egy-egy mondatot a **reggeli** szóval úgy, hogy
a. alany legyen
b. jelző legyen 6 pont
7. Fogalmazd meg 10–15 mondatban Blöki monológját Aladár szüleinek „közhangulatáról”! 15 pont

SUBIECTUL al II-lea

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

Visky András, a színház művészeti vezetője az előadást beharangozó hétfői sajtótájékoztatón felidézte: Móricz Zsigmond nem gyermekkönyvnek szánta a regényt, és a kolozsvári színház sem csak gyerekekre számít a nézőterén. Olyan előadást készítettek, amellyel a családokat kívánják megszólítani. Visky András hozzátette: a reformáció 500. évfordulójára is gondoltak, amikor a debreceni református kollégiumban játszódó történet bemutatására vállalkoztak. Béres László rendező szerint felkiáltásnak szánták az előadást, hogy hagyják a felnőttek gyermekként élni a gyermekeket, ne akarjanak időnap előtt felnőttet faragni belőlük. Mint kiemelte, a mai társadalom gyakran megkérdőjelezi azokat az emberi értékeket, amelyeket a főhős, – az Ábrahám Gellért által alakított – Nyilas Misi képvisel. Lesajnálja, megmosolyogja, „lúzernek” tekinti azokat, akik jók, becsületesek, szótartók akarnak lenni. Ma inkább azok számítanak példaképnek, akik kiharcolják maguknak az érvényesülést – tette hozzá.

„Mi Nyilas Misi értékeinek a súlyát, becsületét szeretnénk visszaadni ezzel az előadással” – fogalmazott a rendező. Megemlítette, hogy 80-90 jelentkező közül választották ki azt a 29 gyermeket, akik bekerültek az előadásba. Sok most fellépő gyermekszínész a húga vagy kisöccse olyan gyerekeknek, akik korábbi kolozsvári rendezéseiben szerepeltek. Megjegyezte, a sors hozta úgy, hogy Kolozsváron rendre gyermekszereplős musicaleket rendez, de nem áll távol tőle a téma, hiszen gyakorló szülőként a hétköznapiakban is érintkezik a gyermekek világával.

Amint a rendező elmondta, Ledenják Andrea jelmezei még a Móricz-regény korát, a 20. század elejét idézik, de a Csíki Csaba által tervezett díszletek, és a használt kellékek a kortalanság irányába viszik el az előadást. A gyerekek például bizonyos jelenetekben görkorcsoollyával lépnek színre.

Jakab Melinda koreográfus azt hangsúlyozta, hogy az előadás valamennyi táncos jelenete a táncon túl bizonyos helyzetek megjelenítéséről szól. A gyerekek a tánccal, az énekkel fokozzák a drámát, vagy akár a humort.

A nagyszínpadi előadás bemutatóját szombaton este tartják Kolozsváron.

(<http://www.erdon.ro/a-legy-jo-mindhalalig-musicalvaltozatat-mutatja-be-a-kolozsvari-magyar-szinhaz/3332029>)

1. Mutasd be a beszédhelyzetet! 5 pont
2. A szöveg különböző színházi szakmákra utal. Társíts foglalkozásokat a nevekhez!
a. Ábrahám Gellért
b. Visky András
c. Csíki Csaba
d. Jakab Melinda
e. Béres László 5 pont
3. Mi a musical? Következtess a kontextus alapján! 5 pont

4. Mi a rendező szándéka az előadás színrevitelével? 5 pont
5. Foglald össze 2–3 mondatban a szöveg tartalmát! 5 pont
6. Kit tekint a mai társadalom „lúzernek” és kit példaképnek? Válaszolj a szöveg alapján! 5 pont
7. Helyezd időrendbe a következő eseményeket:
- a. Az előadást szombaton este tartják Kolozsváron
 - b. 80-90 jelentkező közül választották ki azt a 29 gyermeket, akik bekerültek az előadásba.
 - c. A reformáció 500. évfordulójára is gondoltak, amikor a debreceni református kollégiumban játszódó történet bemutatására vállalkoztak.
 - d. A Móricz-regény a 20. század elején játszódik.
 - e. Az előadást beharangozó hétfői sajtótájékoztató 5 pont
8. Mi a szöveg megírásának célja? 5 pont
9. Szeretnéd megnézni az előadást? Indokold válaszodat a szövegből vett információk alapján! 5 pont